

Raportul activităților derulate de Asociația Divers în decursul anului 2011

Asociația Divers promovează, începând din anul 2007, cunoașterea și respectarea diversității / alterității culturale, etnice, lingvistice, sociale, fizice, de gen, etc. în societate, respectiv să promoveze apărarea drepturilor omului, valorilor democratice, non-violenței și a cetățeniei active. Asociația depune eforturi în vederea realizării unei societăți inclusive interculturale bazate pe respectarea valorilor comune ale Uniunii Europene și valorificarea diversității existente în societate.

În acest sens Asociația DIVERS a derulat în anul 2011 următoarele programe și activități mai importante pe lângă alte activități punctuale:

1. **Centrul de Incluziune Socială pentru Persoanele de Etnie Romă – Centru – Tîrgu-Mureș**, <http://www.divers.org.ro/asociația-divers/proiecte/cisper-centru-tirgu-mures.html#c57>, înființat în proiectul „Crearea și funcționarea structurilor de asistență axate pe ocuparea forței de muncă – Centre de incluziune socială pentru persoanele de etnie romă”, proiect cofinanțat din Fondul Social European, în implementarea căruia Asociația Divers este partener alături de : Asociația Pakiv România (beneficiar), Asociația Amare Phrala, Agenția pentru Dezvoltarea Resurselor Umane Pro Diversitatea București și Mesogeiako Symvouleftiko Systema S.A.

1.1 Conferința lansarea CISPER Centru Tîrgu Mureș, CISPER Centru Tîrgu Mureș, 8-9 aprilie 2011 cu ocazia Zilei Internaționale a Romilor

Asociația DIVERS a organizat printr-o masă rotundă cu tema „*Perspective ocupaționale ale romilor*” în data de 8 aprilie 2011, orele 10.00 în Sala Grigorescu a Hotelului Continental din Tîrgu Mureș Conferința de lansare a Centrului de Incluziune Socială pentru Persoanele de Etnie Romă – CISPER Centru Tîrgu Mureș.

Masa rotundă a fost urmată la orele 12.00 de inaugurarea oficială a CISPER Centru Tîrgu Mureș, la sediul din Str. Călărașilor, Nr. 34/16.

Lansarea CISPER Centru Tîrgu Mureș a coincis cu sărbătorirea Zilei Internaționale a Romilor, ocazie marcată prin organizarea unui eveniment cultural în perioada 8-9 aprilie 2011 desfășurat sub genericul “*Împreună pentru Incluziune*” .

Evenimentul cultural a debutat de Ziua Internațională a Romilor în data de 8 aprilie, orele 12.00, la sediul CISPER Centru Tîrgu Mureș din Str. Călărașilor, Nr. 34/16 cu vernisajul expoziției de fotografii “Muncind ...” și experiența “lecturii” în cadrul unei Biblioteci Vii.

În 9 aprilie, mureșenii au fost invitați de la orele 10,00 la Casa de Cultură „Mihai Eminescu” din Tîrgu Mureș, să cunoască mai îndeaproape cultura și tradițiile romilor și să participe la Tîrgul de meșteșuguri tradiționale rome, ateliere ad hoc de limbă romani și tradiții rome, proiecții de filme artistice și documentare, dansuri și muzică tradițională romă, teatru playback. Evenimentele s-au încheiat cu Gipsy-Party, în clubul Jazz&Blues.

La masa rotundă și inaugurarea CISPER Centru Tîrgu Mureș au participat membri echipei CISPER Centru Tîrgu Mureș, reprezentanții Primăriei Municipiului Tîrgu Mureș, consilieri locali, reprezentanții Agenției Județene de Ocupare a Forței de Muncă și ai Inspectoratului Județean Școlar, ai Agenției Naționale pentru Romi, Prefecturii, organizațiilor neguvernamentale, Partidei Romilor, mass media și nu în ultimul rând reprezentanții comunităților de romi din județul Mureș, cât și tineri voluntari romi.

La evenimentele culturale au mai participat ansambluri de dansuri și muzică tradițională rome din județul Mureș, dar și din județul Harghita, cât și cetățeni din Tîrgu Mureș interesați să cunoască cultura și tradiția romă.

1.2 Campania pe educație ”Acum ai o șansă în plus, învață mai departe!” din cadrul CISPER Centru Tîrgu Mureș, 7 -21 iunie 2011

În perioada 7-21 iunie 2011 în cadrul Campaniei de Informare pe Educație ”Acum ai o șansă în plus, învață mai departe!” o Caravană de Informare s-a deplasat în comunitățile de romi din Glodeni, Band, Grebenișu de Câmpie, Băgaciu, Iernut, Luduș, Tîrnăveni, Ogra, Sînpaul, și Sîngeorgiu de Mureș. Scopul campaniei a fost informarea elevilor de etnie romă din clasele a VII-a și a VIII-a și a părinților acestora despre necesitatea continuării educației formale și importanța participării tuturor copiilor la procesul educațional începând cu grădinița. S-a subliniat faptul că accesul la educație reprezintă fundația unui viitor mai bun, s-au discutat beneficiile finalizării ciclului liceal, elevii au primit informații despre modalitățile de accesare a locurilor speciale din clasele de liceu și universități rezervate romilor, respectiv despre accesarea burselor de studii.

Întâlnirile cu elevii și părinții acestora s-au desfășurat în școli, sesiunile de informare fiind structurate în două părți: prezentări și discuții. Beneficiile educației au fost reprezentate pe cartonașe, elevii au fost provocați la discuții pentru a intui singuri care sunt avantajele continuării studiilor, au urmat mărturiile voluntarilor de etnie romă care sunt studenți. În partea a doua s-au discutat aspecte specifice admiterii în învățământul liceal pentru anul de studii 2011-2012 și măsuri menite să încurajeze educația (burse pentru romi la liceu și facultate, completarea studiilor prin programul „A Doua Șansă”).

În cadrul campaniei au fost informați 205 elevi și 67 de adulți, au fost distribuite 300 materiale informative (pliante și fluturași campanie) și au fost identificate probleme cu care membri comunităților de romi se confruntă pe plan educațional.

La ședința publică de repartizare a locurilor rezervate pentru elevii de etnie romă s-au prezentat 69 de elevi romi iar dintre aceștia 13 au fost elevi din școlile unde s-a făcut informare, mai exact 5 elevi din Sînpaul, 1 elev din Band, 2 elevi din Iernut, 2 elevi din Ogra, 2 elevi din Luduș și 1 elev din

Grebenișu de Câmpie. Aceștia au optat în general pentru licee care le vor oferi la sfârșitul celor patru ani de studii și calificări în anumite meserii.

Pentru înscrierea pe locurile speciale pentru romi elevii au avut nevoie de o recomandare scrisă din partea unei organizații civice, culturale sau politice a romilor, legal constituită care să ateste apartenența lor la etnia romă iar pentru aceasta 3 elevi au apelat la serviciile CISPER Centru Tîrgu Mureș.

Tot în cadrul campaniei au fost consiliați și informați 4 liceeni, 3 dintre aceștia dorind să urmeze cursurile Facultății de Medicină și Farmacie din Tîrgu Mureș.

1.3 Campania pe sănătate “Accesul la sănătate este dreptul fiecăruia” CISPER Centru Tîrgu Mureș, 1- 31 august 2011

Campania a fost implementată în comunitățile de romi din Acățari, Band, Băgaciu, Bogata, Cristești, Fărăgău, Glodeni, Grebenișu de Câmpie, Iernut, Luduș, Ogra, Petelea, Reghin, Sângeorgiu de Mureș, Sânpaul, Târnăveni, Zau de Câmpie și Tîrgu Mureș și a vizat atât familiile de romi din comunitățile menționate cât și instituțiile publice, mediatorii sanitari, mass media și organizațiile neguvernamentale. Scopul campaniei a fost de a informa populația despre beneficiile oferite de asigurarea de sănătate și despre modul în care serviciile sanitare gratuite pot fi accesate.

A fost organizată o întâlnire la care au participat 15 mediatorii sanitari din județ în cadrul careia a fost prezentată campania, obiectivele acesteia, au fost distribuite materiale informative și s-au trasat bazele colaborării cu mediatorii sanitari pentru buna desfășurare a campaniei.

Caravana de informare s-a deplasat succesiv în cele 18 localități menționate, în 14 localități informarea s-a făcut cu ajutorul medicilor de familie la care au fost distribuiți fluturași ai campaniei și afișe iar în celelalte 4 au avut loc întâlniri cu membrii comunității, echipele deplasându-se din casă în casă discutând problemele pe care persoanele de etnie romă le întâmpină în sistemul sanitar și s-a observat importanța mediatorilor sanitari ca liant între comunitate și medici.

În urma campaniei 155 de adulți au fost informați despre serviciile CISPER, 209 persoane au primit informații despre accesul la serviciile de sănătate și mulți alții au fost informați prin intermediul mediatorilor sanitari și a medicilor de familie din comunități. 120 de persoane au răspuns la un chestionar despre accesul persoanelor de etnie romă la serviciile sanitare gratuite. Concluzia evaluării chestionarului a fost că persoanele de etnie romă au dreptul de a accesa aceste servicii, însă majoritatea lor nu a apelat la nici un serviciu gratuit sanitar în ultimul an.

1.4 Campania ocupare “ Munca, garanția unui trai decent”, CISPER Centru Tîrgu Mureș, septembrie – decembrie 2011

Campania demarată în luna septembrie 2011 a dorit să faciliteze accesul la piața muncii pentru persoanele de etnie romă.

În decursul Campaniei au fost contactați 20 de firme din județul Mureș dintre care au răspuns afirmativ solicitării noastre de a iniția o colaborare în vederea plasării beneficiarilor CISPER 8 firme dintre care cu firme s-au realizat și întâlniri. Deasemenea au fost informați despre mecanismul de

funcționare și metode de accesare al pieței locurilor de muncă membrii comunităților de romi din Târgu Mureș, Chibed și Band. S-a discutat cu fiecare persoană în parte și astfel s-a aflat ce studii, ce calificări și ce experiență au. De asemenea s-a discutat și despre ceea ce își dorește fiecare să facă și în ce domeniu ar dori să muncească. Pe baza acestor informații s-a întocmit un CV pentru fiecare persoană. Cv-ul a fost multiplicat și toți cei prezenți au fost îndrumați să aplice la un loc de muncă vacant care este potrivit pentru experiența și studiile lor. La sfârșit cu toții au primit îndrumări cum trebuie să se prezinte la un interviu.

Tot în această perioadă în data de 23 septembrie 2011 la Centrul Cultural “Mihai Eminescu” din Târgu Mureș, a fost organizată Bursa locurilor de muncă pentru absolvenți, adresându-se proaspeților absolvenți de facultate, liceu, post-liceal, școala profesională, dar și șomerilor aflați în căutarea unui loc de muncă. La bursă au fost înscrise 38 de firme, locurile de muncă vizând diferite domenii: industria auto, croitorie, servicii, asigurări, construcții, etc. Echipa CISPER a participat la Bursă și fost însoțită de 10 dintre beneficiarii Centrului, aceștia prezentându-și interesul și depunând CVuri redactate cu sprijinul echipei Centrului la 50 de posturi vacante.

Pe toată durata Campaniei de informare și conștientizare: „Munca - Garanția unui trai decent” la sediul CISPER s-a lucrat la actualizarea săptămânală a listei cu locurile de muncă vacante și a fost menținut contactul telefonic s-au prin consiliere la Centru cu beneficiarii pentru a li se comunica datele de contact de la posibili angajatori.

Pe durata campaniei pe ocupare s-a reușit angajarea a două persoane, alte 2 persoane fiind în perioada de probă și se mai așteaptă rezultate pentru 10 CV-uri depuse.

1.5 Expoziție de fotografie și obiecte meșteșugărești rome, CISPER Centru Târgu Mureș, 19 septembrie 2011

Asociația Divers și Asociația Pakiv România, prin Centrul de Incluziune Socială pentru Persoanele de Etnie Romă CISPER Centru Târgu Mureș a organizat, în data de 19 septembrie 2011, expoziția de fotografie și obiecte meșteșugărești “Transformări”.

Expoziția a fost organizată cu ocazia Zilei Meșteșugarului Rom și a avut ca scop informarea și conștientizarea populației majoritare asupra valorii pe care o reprezintă meșteșugul tradițional și familiarizarea acesteia cu o imagine corectă a meșteșugarului rom și a efortului depus în munca sa, apropierea populației majoritare de cultura și tradițiile rome și creșterea vizibilității meșteșugarilor romi.

Au fost expuse 27 de imagini reprezentative pentru meșteșugurile de împletitor de coșuri, aurar/potcovar și căldărar/fierar. Au fost prezentate și câteva produse finite.

Vernisajul a fost deschis de către Directorul regional CISPER Centru Târgu Mureș, Kovari Roberta, Responsabilul activității culturale al CISPER făcând mai apoi o prezentare a fiecărui meșteșug în parte, a procesului de multe ori lung și meticolos prin care se ajunge de la materia primă la produsul final.

La expoziție au participat 57 de persoane. Evenimentul a fost mediatizat cu sprijinul presei mureșene.

1.6 Conferința de diseminare , CISPER Centru Tîrgu Mureș, 5 octombrie 2011

Asociația DIVERS, în calitate de partener în implementarea proiectului “Crearea și funcționarea structurilor de asistență axate pe ocuparea forței de muncă – Centre de incluziune socială pentru persoanele de etnie romă”, a organizat în data de 5 Octombrie 2011, orele 12.00, în sala Grigorescu din incinta Hotelului Continental, ConferinȚA de diseminare care a avut drept scop prezentarea rezultatelor obținute în primul an de implementare al proiectului sus menționat.

Cuvântul de deschidere a revenit Directorului CISPER Tîrgu Mureș, Roberta Kovari, care a prezentat activitatea centrului și rezultatele obținute până în acest moment. A urmat apoi o relatare a unuia dintre beneficiarii serviciilor oferite de CISPER, care prin intermediul Centrului a reușit să-și găsească un loc de muncă.

Au fost trecute în revistă campaniile pe care CISPER le-a organizat (campania pe educație, sănătate și campania de ocupare), rezultatele acestora și problemele concrete pe care persoanele de etnie romă le întâmpină în viața de zi cu zi.

Din partea AJOFM a luat cuvântul Directorul Agenției, Reghina Fărcaș. Au fost prezentate activitățile culturale pe care Centrul le are planificate până la sfârșitul anului în curs și a urmat o sesiune de discuții.

1.7 Ziua lăutarului rom, CISPER Centru Tîrgu Mureș, 9 octombrie 2011

Centrul de Incluziune Socială pentru Persoanele de Etnie Romă a organizat, în data de 9 octombrie 2011, un eveniment cultural de „Ziua Lăutarului Rom” care a avut ca scop sprijinirea tinerilor artiști romi și promovarea valorii culturale a muzicii rome.

Spectacolul - concurs de promovare a tinerilor violoniști romi, care s-a desfășurat la Casa de Cultură a Tineretului „George Enescu” din Reghin, face parte din Activitatea 4.5 privind facilitarea organizării evenimentelor muzicale și a altor evenimente culturale în vederea promovării creației artistice a romilor din proiectul “Crearea și funcționarea structurilor de asistență axate pe ocuparea forței de muncă – Centre de incluziune socială pentru persoanele de etnie romă”.

Criteriul de selecționare a concurenților a fost să fie persoane de etnie romă de până în 35 de ani și nu a contat dacă aceștia au avut sau nu studii în domeniul muzical. În urma înscrierilor au fost selecționați următorii 9 : Moldovan Alex- Tg. Mures, Puczi Janos- Band, Trandafir Daniel- Reghin, Vlaic Florin- Deda, Otvos Nicolae- Voiniceni, Cozac Marius- Zau de Campie, Kozak Gyorgy- Tg. Mures, Moldovan Olimpiu- Beica de Jos și Zsogo Elvis– Gurghiu.

Concursul a constat din următoarele probe: interpretarea la vioară a unei melodii țigănești ritmate, a unei doine și a unei melodii la alegere cu sau fără acompaniament la clape.

Juriul a fost alcătuit din Râmba Marcel și Vidám Gyula, membrii ai orchestrei Ansamblului Mureșul și instrumentistul Keresztes Zsolt iar spectacolul a fost prezentat de actorul de etnie romă Moca Rudolf.

Marele premiu, o vioară, a fost câștigat de către Moldovan Alex. Acesta cântă de la vârsta de 7 ani și a absolvit Liceul de Artă din Tg. Mureș. Locul II a fost împărțit între Puczi János care a învățat să

cânte la vioară de la bunicul său și are 30 de ani și Trandafir Daniel de 20 de ani care a absolvit Școala de Muzică din Reghin și care dorește să își continue studiile muzicale, însă nu deține o vioară proprie. Locul III a fost ocupat de către Vlaic Florin.

Au fost acordate diplome de participare tuturor susținătorilor acestui eveniment cultural (Casa de Cultură a Tineretului George Enescu Reghin, Primăria Reghin etc) Toți cei clasati pe primele trei locuri vor înregistra un CD care va fi prezentat în cadrul unui eveniment cultural în data de 14 noiembrie, la ora 12,00 cu ocazia Zilei Muzicianului Rom la sediul CISPER Centru – Tîrgu Mureș, Str. Călărașilor Nr. 34.

Concurenții au fost susținuți de familie și prieteni iar câștigătorul ales de juriu a primit și din partea publicului cele mai multe aplauze.

1.8 Lansarea CD-ului audio Melodii rome documentate, CISPER Centru Tîrgu Mureș, Unitate culturală, 14 octombrie 2011

Centrul de Incluziune Socială pentru Persoanele de Etnie Romă a organizat, în data de 14 octombrie 2011, o activitate culturală în cadrul Unității Culturale cu ocazia „Zilei Muzicianului Rom” care a avut ca scop sprijinirea tinerilor artiști romi și promovarea valorii culturale a muzicii rome. Cu această ocazie s-a prezentat un CD cu Muzică romă documentată care prezintă melodii rome înregistrate cu câștigătorii spectacolului - concurs de promovare a tinerilor violoniști romi care s-a desfășurat la Casa de Cultură a Tineretului „George Enescu” din Reghin în 9 octombrie 2011 de Ziua Lăutarului Rom. Pe lângă melodiile interpretate cu măiestrie la vioară de către acești tineri talentați, acompaniați de membrii ai Ansamblului Artistic Mureșul, CD-ul conține și o documentație referitoare la izvoarele și sursele creației lăutărești rome și informații despre proiectul desfășurat de Centrul de Incluziune Socială pentru Persoanele de Etnie Romă.

Evenimentul de lansare , s-a bucurat de o prezență numeroasă a presei mureșene care s-a arătat interesată în a-l promova dar și de tinerii romi din Clubul Tinerilor Romi care au avut astfel posibilitatea de a vedea alți tineri care păstrează tradițiile rome, așa cum au fost ele transmise din generație în generație.

1.9 Campanie de informare și conștientizare de asumare a identității “Sunt rom!”, 19-25 octombrie 2011, CISPER Centru Tîrgu Mureș

Asociația Divers și Asociația Pakiv România, prin Centrul de Incluziune Socială pentru Persoanele de Etnie Romă – CISPER Centru – Tîrgu Mureș a desfășurat în perioada 19 – 25 octombrie 2011, Campania de informare și conștientizare a asumării identității rome “Sunt Rom!”, destinată persoanelor de etnie romă.

Scopul campaniei a fost conștientizarea importanței asumării identității rome la recensământ, informarea persoanelor din comunitățile de romi marginalizate cu privire la metodologia derulării recensământului și promovarea serviciilor oferite de Centrele de Incluziune pentru Persoanele de Etnie Romă și s-a desfășurat în localitățile Luduș, Bogata, Iernut, Ogra, Petelea, Sînpaul, Petelea, Glodeni, Sîngeorgiu de Mureș și Băgaciu.

În data de 23 Octombrie 2011 a avut loc în localitatea Băgaciu un eveniment cultural de promovare a acestei campanii, de creștere a stimei de sine și de informare despre importanța asumării identității rome la recensământ la care au participat 44 de persoane. Membrii CISPER însoțiți de voluntari din Clubul Tinerilor Romi au organizat aici un spectacol la care au participat ansamblul de dansuri rome Mere Roșii din localitate și orchestra de muzică lăutărească Alex. Actorul Rudolf Moca, moderatorul evenimentului, i-a îndemnat pe oameni să-și asume identitatea la recensământul din luna Octombrie și au fost distribuiți fluturașii campaniei.

În data de 19 Octombrie echipele mobile s-au deplasat în localitățile Glodeni, Sîngeorgiu de Mureș, Petelea respectiv Luduș și Iernut iar în 25 Octombrie în localitățile Ogra, Sînpaul și Cristești.

1.10 Comemoarare cu ocazia zilei Holocaustului, CISPER Centru Tîrgu Mureș, Unitate Culturală, 9 noiembrie 2011

Centrul de Incluziune Socială pentru Persoanele de Etnie Romă – CISPER Centru Tîrgu Mureș se alătură Campaniei de marcarea a ” *Zilei Internaționale Împotriva Fascismului și Antisemitismului* „, inițiată de către rețeaua europeană împotriva naționalismului, rasismului, fascismului și pentru susținerea imigranților și refugiaților UNITED FOR INTERCULTURAL ACTION.

În data de 9 noiembrie 2011 s-a dorit atragerea atenția asupra faptului că intoleranța încă nu este de domeniul trecutului, ci continuă să se manifeste zi de zi sub diferite forme. Genocidul care s-a petrecut în urma *Noptii de Cristal* de acum 73 de ani a fost posibil și pentru că erau foarte puține voci care se împotriveau răspândirii urii generate de politica nazistă. Generațiile prezentului nu sunt vinovate pentru tragediile trecutului, trebuie însă să-și asume responsabilitatea asigurării unui prezent și viitor lipsit de ură, intoleranță și violență. Trebuie totodată să înțelegem că tăcerea este în continuare, așa cum a fost acum 73 de ani, mobilul care încurajează răspândirea urii.

Noi nu vom putea simți cu adevărat tragediile trăite de către comunități, familii, indivizi în timpul nazismului. Putem însă să nu mai permitem ca din cauza alterității de orice fel cineva să fie umilit, exclus, prejudiciat.

Evenimentul care a avut loc în data de 9 noiembrie 2011, la Memorialul Victimelor Holocaustului a avut ca scop promovarea pașnică a respectului față de diversitate. Actori profesioniști și membrii ai Asociației Divers au recitat în română, engleză, romani, germană și maghiară un citat reprezentativ pentru ce înseamnă complicitate la genocid în trecut și ce înseamnă complicitate la discriminare în prezent.

După momentul comemorativ la sediul CISPER Tîrgu Mureș a fost vizionat filmul documentar *Dureri ascunse* regizat de Michelle Kelso care are ca temă persecutarea romilor din România.

1.11 Balul studenților romi, CISPER Centru Tîrgu Mureș, Unitate Culturală, 30 noiembrie 2011

În cadrul Unității Culturale al CISPÉR Centru Tg-Mureș, în data de 30 noiembrie 2011 a fost organizat „Balul Studenților Romi”. La bal au participat studenți, familiile acestora și elevi de etnie romă, numărul total al persoanelor prezente fiind 84.

În cadrul Balului a fost organizat un concurs pentru a se alege „Regele și Regina Balului”. La concurs s-au putut înscrie atât studenții din anul I cât și cei din alți ani de studiu. În total s-au înscris 4 fete și 4 băieți. Prin tragere la sorți aceștia au fost grupați câte doi.

După o scurtă prezentare a fiecărui participant a început concursul care a constat în 4 probe și anume:

- Proba de cultură generală
- Proba de dans
- Proba recunoaște partenera
- Proba recunoaște melodia

Concursul a fost jurizat de:

- Kovari Roberta – Director regional CISPÉR Centru Tîrgu Mureș
- Hajnal Florin – Consultant pentru problemele romilor, Instituția Prefectului Mureș
- Moca Rudolf - Actor

Câștigătorii concursului au fost :

- Regina Balului - Suko Sarolta, studenta în anul I la Universitatea Petru Maior, Specializarea - Drept
- Regele Balului - Moca Darius Viorel, student în anul III la Universitatea Lucian Blaga, Specializarea Drept.

Atmosfera a fost întreținută pe toată durata balului de formația Alexis iar prezentatorul evenimentului a fost domnul Rudolf Moca.

1.12 Conferința de lansare a platformei online de limba rromani, CISPÉR Centru Tîrgu Mureș, 16 decembrie 2011

Centrul de Incluziune Socială pentru Persoanele de Etnie Romă din Tîrgu Mureș, înființat în cadrul proiectului „**Crearea și funcționarea structurilor de asistență axate pe ocuparea forței de muncă – Centre de incluziune socială pentru persoanele de etnie romă**”, proiect cofinanțat din Fondul Social European a organizat în data de 16 decembrie 2011, în sala de conferințe a hotelului Black Lord din Tîrgu Mureș Conferința „Învățarea limbii rromani – importanță și metode”.

Acest eveniment, organizat cu ocazia Zilei Minorităților, s-a adresat profesorilor de limba rromani din județ, mediatorilor școlari dar și populației majoritare interesate de aspecte referitoare la transmiterea identității și autenticității unui popor prin limba vorbită.

Au luat cuvântul D-na Koreck Maria, Asociația Divers, D-na György Somai Gyöngyvér, reprezentant teritorial al Departamentului pentru Relații Interetnice, Dl. Prof. Dr. Sarău Gheorge și D-na Kövari Roberta. Au fost punctate aspecte referitoare la importanța păstrării limbii materne, momentele reprezentative în dezvoltarea limbii rromani și a fost făcută o scurtă introducere a platformei online de învățare a limbii rromani.

CISPER Centru Tîrgu Mureș a lansat cu ocazia Zilei Minorităților Naționale din România cursul online de limba rromani pentru începători elaborat de către prof. dr. Sarău Gheorge și adaptat online de către o echipă de experți. Cursul se adresează persoanelor de etnie romă dar și persoanelor aparținând majorității și va putea fi absolvit gratuit de către 1200 de persoane din toată țara. Parcurgând acest curs vorbitorii nativi își vor putea corecta formele dialectale în raport cu norma limbii rromani comune și reprezintă o provocare pentru persoanele care nu au intrat până acum în contact cu această limbă.

Participanților le-au fost distribuite materiale promoționale(pixuri, calendare, Cd-uri).

2. Educația Holocaustului în Vederea Învățării Conviețuirii de către Noile Generații 9-10 mai 2011

În perioada 9-10 mai s-au organizat două ateliere de lucru în cadrul proiectului Educația Holocaustului în Vederea Învățării Conviețuirii de către Noile Generații, proiect derulat în parteneriat cu Reason Institute din Bulgaria și finanțat de către Agenția pentru Educație, Audiovizual și Cultură a Comisiei Europene (Programul Europa pentru Cetățeni) și Fundația SOROS România prin Programul Est –Est.

La workshopul din data de 9 mai au fost invitați în primul rând profesori, reprezentanți ai organizațiilor active în combaterea prejudecăților și a discriminării, reprezentanți ai autorităților locale și ai instituțiilor de stat competente în domeniu. S-au prezentat rapoarte și studii privitoare la introducerea în programa școlară a educației Holocaustului, respectiv a istoriei și limbii minorităților naționale în Bulgaria și România. Profesorii de istorie au avut posibilitatea unor discuții libere în care s-au discutat concret problemele cu care aceștia se confruntă deoarece noile generații trebuie pregătite să facă față faptului că ura devine o constantă zilnică fatală la nivel global , iar o cale eficientă de pregătire este programa școlară.

În data de 10 mai s-au prezentat monitorizări de presă din Bulgaria și de la noi din țară care urmăresc prezența discursului de ură și a prejudecăților față de evrei și romi. S-a observat că mass-media are în general o atitudine obiectivă față de aceste minorități în schimb extremismul de dreapta, fascismul, naționalismul extremist, xenophobia, rasismul, romaphobia sunt prezente pe bloguri și în comentariile asupra articolelor care de obicei nu sunt moderate .La acest atelier de lucru au fost invitați în primul rând jurnaliștii deoarece ei reprezintă liantul dintre societatea civilă, autorități și promotori ai luptei împotriva discriminării.

3. Centru de Resurse ONG

Asociația Divers continuă din 2007 susținerea Centrului de Resurse ONG inițiat în 2002 de către Fundația Alpha Transilvană în județul Mureș. Din lipsă de fonduri activitatea CeRe ONG Mureș s-a desfășurat în special virtual prin intermediul grupului de discuții cr_ong_mures@yahoo.com, respectiv prin pagina web <http://www.divers.org.ro/centru-resurse-ong-mures.html>. CeRe ONG Mureș asigurând informarea ONGurilor mureșene despre posibilități de atragere de fonduri, legislație în special din domeniul social, evenimente și a derulat activități de advocacy prin formulare de propuneri și strângere de semnături. În afara de acestea CeRe ONG Mureș a acordat consultanță în scriere și managementul proiectelor.

CeRe ONG Mureș a organizat **Târgul Organizațiilor neguvernamentale "Împreună pentru Comunitate" 13-15 mai 2011 ediția a IX-a** în perioada 13 - 15 mai 2011.

Târgul ONG s-a desfășurat sub egida Anului European al Voluntariatului având ca temă principală perspectivele voluntariatului în județul Mureș. În acest sens organizatorii au prezentat în 13 mai în cadrul mesei rotunde cu titlul "Voluntar european în județul Mureș" un studiu pilot care conturează Harta Voluntariatului în județul Mureș. În cadrul Târgului în 14 mai s-a organizat un concurs de promovare a voluntariatului pentru vizitatori și s-a desfășurat Marșul ONG la care au participat peste 500 de voluntari și beneficiari ai serviciilor acestora în P-ța Trandafirilor.

La Târg au participat 56 de organizații cu 53 de standuri, prin aceasta atingându-se un număr record de standuri de prezentare a activității ONG-urilor. Numărul vizitatorilor și a jurnaliștilor a fost vizibil mai mare decât în anii precedenți. Îmbucurător este și prezența în număr în creștere constant a organizațiilor din județ pe lângă cele din municipiul de reședință. Majoritatea standurilor au oferit informații despre activitatea organizației într-un mod interactiv, astfel s-au desfășurat multiple concursuri de cunoștințe din varii domenii de activitate ale organizațiilor, cât și un concurs de cunoștințe generale culturale. Vizitatorii au putut rememora faptul că la standuri se aflau mulți copii și tineri voluntari. A fost de asemenea binevenită prezența reprezentanților Consiliului Județean Mureș și a Primăriei Municipiului Târgu Mureș, cât și a unui număr foarte limitat de consilieri locali. Membrii organizațiilor au remarcat lipsa interesului consilierilor locali și județeni, cât și a deputaților și senatorilor aleși și prin votul lor în funcțiile de responsabilitate față de cetățeni.

Programul cultural al Târgului a fost susținut în acest an în P-ța Trandafirilor de către Fanfara Municipiului Reghin, muzică folk interpretată de Dudu de la Orion și dansuri române prezentate de către Ansamblul Mere Roșii din Bagaciu. Balul ONG din 15 mai a debutat cu secvențe de operetă interpretate de actrița Szabadi Nora și Ordog Miklos Levente. Eleva Gabor Gitta a interpretat melodii la chitară și flaut urmând Neumarkt Brass Quintett și premiera consacrată deja a organizațiilor, acordându-se următoarele premii:

Voluntarul Anului – Mirevut Claudiu de la Fundația Buckner

ONGul cel mai implicat în comunitate – Crucea Rosie

ONGul cel mai implicat în dezvoltarea sectorului civic – Asociația HIFA România

ONGul cel mai vizibil în presa – SMURD

ONGul cu cel mai frumos stand – Fundația Alpha Transilvana

ONGul participant junior – AMPER

ONGul veteran – CARITAS Alba Iulia

Parteneri în organizare al evenimentului au fost: Fundația Alpha Transilvana, Asociația Culturală Amphion, Fundația HIFA-Romania, Fundația Culturală Bernady Gyorgy, Centrul Europe Direct (finanțator) din cadrul Consiliului Județean Mureș și Primaria Municipiului Tîrgu-Mures (finanțator).

Partenerii media au fost: Televiziunea Tîrgu Mures, Radio Tîrgu Mures si Studcard.

4. Tabăra interculturală de creație pentru tineri de la Mădăraș 17-23 iunie 2011

Asociația Divers cu sprijinul Departamentului pentru Relații Interetnice a organizat în cadrul programului "Diversitatea – O Șansă în Plus pentru Viitor" o **tabără de creație interculturală pentru tineri** cu scopul realizării "Calendarului Diversității 2012". Tabăra s-a adresat în primul rând elevilor de liceu dar și studenților din anii I sau II de facultate.

Au fost trimise invitații tuturor Inspectoratelor Școlare din țară, liceelor de artă, s-au publicat comunicate în presa locală cât și pe diverse bloguri, site-uri.

Pentru a participa la selecție elevii au trebuit să trimită o lucrare realizată (desen, grafică, pictură, etc.) în format electronic (fotografie sau imagine scanată a lucrării) însoțită de o scrisoare de intenție de participare la realizarea Calendarului Diversității și o scrisoare de angajament a părinților prin care erau de acord cu această participare.

S-au primit 45 de cereri complete, inițial se ofereau 12 locuri dar din cauza numărului mare de aplicanți eligibili acestea au fost suplimentate la 15. Participanții au venit din București, Satu Mare, Bacău, Timișoara, Iași, Tulcea, Tîrnăveni, Luduș și Tîrgu Mureș, cazarea s-a făcut în localitatea Mădăraș, județul Mureș, în regim de youth hostel.

În prima zi o parte din elevi au ajuns în Sighișoara unde au vizitat orașul vechi, au fost întâmpinați de garda cetății, au fost în Turnul cu Ceas, în muzee iar după prânz s-a plecat spre Tîrgu Mureș unde s-a format grupul complet de participanți. În Tîrgu Mureș s-a vizitat Palatul Culturii cu binecunoscuta Sala a Oglinzilor, Filarmonica și micul muzeu din cadrul Palatului Culturii și astfel mulți dintre ei au intrat pentru prima oară în contact cu ceea ce reprezintă cultura ardeleană.

La Mădăraș s-a început cu activități de formare a grupului (jocuri, exerciții), s-a făcut o excursie de jumătate de zi la un lac aflat la 12 kilometri, pe drum ghidul local le-a vorbit despre așezarea satului, transformările ce au avut loc de-a lungul istoriei, despre miturile și legendele specifice zonei s-a vizitat o biserică reformată veche de 300 de ani, au fost informați despre arhitectura specifică, despre simbolistica porților tradiționale și a monumentelor funerare.

În cadrul activităților de promovare a interculturalității s-a organizat un foc de tabără unde s-au spus povești ale diferitelor culturi și etnii, au participat la o seară de dansuri tradiționale maghiare, li s-a explicat despre originea acestora și simbolistica întâlnită.

Întruna din zile s-au vizitat două conace tradiționale(kuria) aparținând vechilor nobili din partea locului, au fost informați despre istoria și arhitectura respectivelor imobile și despre felul în care nobilimea maghiară și locuitorii zonei își desfășurau viața de zi cu zi.

Pe tot parcursul procesului de creație elevii au fost coordonați de artistul plastic mureșean Czirjék Lajos iar în ultima zi de tabără a avut loc vernisajul expoziției la Palatul Administrativ(Clădirea Prefecturii).

Beneficiarii principali ai proiectului au fost cei 15 tineri iar ca beneficiari secundari 300 de persoane vor intra în posesia Calendarului Diversității și mulți alții vor putea vedea expoziția cu lucrările realizate în cadrul taberei.

Proiectul a fost reflectat în mod pozitiv de către presă, tema aleasă anul acesta a fost „Fereastra - ce se vede printr-o fereastră” iar lucrările și-au îmbunătățit valoarea față de anul precedent. Se va încerca vinderea de reproduceri ale lucrărilor pentru finanțarea ediției de anul viitor a taberei.

Prin toate aceste activități s-a pus foarte bine în valoare patrimoniul cultural al minorității maghiare, participanții au avut oportunitatea de a învăța despre specificul diverselor culturi deoarece au venit în contact cu oameni din zone diferite ale țării, dialogul intercultural a fost unul pozitiv și continuu.

5. Luare de poziție față de demolările unor locuințe improvizate din cartierul Valea Rece

Valea Rece este un cunoscut cartier sărac al municipiului Tîrgu Mureș, locuit preponderent de către persoane de etnie romă. Municipiul Tîrgu Mureș are o populație de 150000 de locuitori, iar pe Str. Valea Rece trăiesc aproximativ 1500 de persoane. Așezarea periferică este situată pe un deal, în vecinătatea pădurii. Str. Valea Rece este locuită de mai mult de 60 de ani, însă statutul legal al locuitorilor este încă incert, teritoriul pe care îl ocupă cu locuințele improvizate fiind considerat pășune municipală. Unii dintre locuitori plătesc taxe de utilizare a terenului agricol. Cu toate acestea, nimeni nu are acte de proprietate sau măcar autorizație de construcții pentru locuință.

În data de 2 iulie 2011 Asociația Divers a fost sesizată de către jurnaliști despre demolarea unor locuințe improvizate din Valea Rece. Două zile mai târziu responsabilul activității de informare și consiliere al Centrului de Incluziune Socială pentru Persoane de Etnie Romă (CISPER Centru) din cadrul asociației s-a deplasat la fața locului pentru a evalua situația existentă.

A fost elaborat un raport care a fost înaintat către municipalități și către presa locală.

6. Tabăra interculturală pentru elevi de la Sînvasii, 7-13 august 2011

Asociația Divers cu sprijinul Departamentului pentru Relații Interetnice a organizat în perioada 7-13 august în cadrul programului "Diversitatea – O Șansă în Plus pentru Viitor" o **tabără interculturală pentru elevi** la Sînvasii, județul Mureș.

În tabără au participat 15 elevi și 3 profesori însoțitori, membri ai celor 3 echipe de câștigătoare a fazei naționale a concursului "Diversitatea – O Șansă în Plus pentru Viitor" din 2010, respectiv din Timișoara, Tulcea și Aleșd, Județul Bihor și 5 elevi de etnie romă din județul Mureș.

În prima zi de tabără după sosirea participanților s-a vizitat grădina zoologică din Tîrgu Mureș, una dintre cele mai mari din țară, apoi elevii au plecat cu un autobuz închiriat spre Sînvasii unde s-au cazat.

În primele două zile la Sînvasii elevii au participat la ateliere de sculptură sub îndrumarea unor profesori, s-au făcut exerciții de improvizație pe tema diversității și au fost împărțiți în două grupe. Sub forma jocului de rol s-au format două triburi cu identități diferite, fiecare elev din grupă a participat la formarea identității tribului expusă prin steag, cântec, obiceiuri.

S-a făcut o drumeție în localitatea Adorjan unde împreună cu un ghid local s-a parcurs un traseu ecologic educațional și s-au vizitat o biserică reformată și o biserică unitariană iar elevii au avut astfel ocazia să învețe despre cultura, tradițiile și obiceiurile transilvănene.

Întruna din zile elevii au participat la discuții pe tema diversității și a multiculturalității sub îndrumarea lectorilor din partea Asociației Divers, s-au vizionat filme, a fost organizată o vânătoare de comori (treasure hunt) iar serile s-au încheiat cu dansuri, povești și foc de tabără.

Înainte de terminarea taberei cele două triburi formate si-au prezentat identitățile și a avut loc premiarea participanților.

Toate activitățile ce s-au desfășurat în tabăra de la Sînvasii au avut ca scop punerea în valoare a aptitudinilor de promotori ai multiculturalității a acestor tineri în rândurile populației majoritare.

7. „Roata sorții” – piesă de teatru de prezentare a tradițiilor rome, 15 noiembrie 2011,

Premiera piesei "Roata sorții" a avut loc în data de 15 noiembrie când au fost puse în scenă două reprezentații în cadrul proiectului „Tradiții rome la rampă” sprijinit financiar de către Administrația Fondului Cultural Național. Proiectul a constat în punerea în scenă a unui spectacol de teatru pe baza obiceiurilor și tradițiilor rome din județul Mureș.

Teatrul a făcut apel de-a lungul timpului la izvoare tradiționale pentru a-și reînnoi și a integra gramatici culturale care țin de tradiție în forme teatrale noi, proaspete. Cultura și obiceiurile rome au fost prelucrate într-o foarte mică măsură. Prin spectacolul a cărui a avut loc în data de 15 noiembrie s-a dorit impulsivarea atenției publicului larg, dar și al profesioniștilor din sfera teatrală asupra bogăției obiceiurilor și tradițiilor rome și valorile transferate deja sau care pot fi transferate

către cultura mureșeană. La reușita spectacolului au contribuit actori romi, maghiari și români asistați de un coreograf, dramaturg și regizor coordonator.

Piesa "Roata sorții" prezintă povestea a doi îndrăgostiți care se dezvoltă în cadrul stabilit de către o comunitate tradițională romă. Este o poveste universală despre integrarea valorilor personale și cele ale comunității care se realizează prin sacrificiu, înglobând atât tradițiile ce aparțin comunității de origine cât și visele și aspirațiile pe care le-a dobândit personajul pe cont propriu. Soarta celor doi se împletește cu momentul nașterii și al morții între care este prezentă dragostea și nunta. Soarta lor poate deschide o filă nouă pentru destinul comunității rome respectând tradițiile, alterând doar obiceiurile. Textul piesei și imagini din spectacol se găsesc pe pagina www.divers.org.ro.

Spectacolul s-a bucurat de un real succes, la ambele reprezentații sala fiind arhiplină.

8. Faza națională a concursului Diversitatea - o șansă în plus pentru viitor, 16-18 decembrie 2011

În 2011 faza premergătoare a ediției V al concursului național pentru elevi "Diversitatea – O șansă în plus spre viitor" a fost găzduită în județele Vrancea, Teleorman și Bihor.

În perioada 28-30 octombrie 2011 la faza premergătoare națională al concursului de la Focșani, județul Vrancea au participat echipa din județele: Bacău, Botoșani, Brașov, Brăila, Covasna, Galați, Prahova, Tulcea, Vaslui, Vrancea iar concursul a avut loc la Ateneul Popular "Maior Gheorghe Bastia" din Focșani.

S-au calificat la faza națională finală de la Tîrgu Mureș echipele: "Prietenia" - Vrancea - locul I, "Jumate"- Prahova - locul II," Kamipen"- Botoșani- locul III.

ISJ Vrancea a avut ca parteneri în organizarea evenimentului: Primăria Municipiului Focșani,

SC. Verona Mode SRL Focșani, Editura CD Press București, SC Avicola Focșani, SC Ray Com Mode Focșani.

Invitați speciali au fost: Solist vocal Arun Durancea din Tecuci și Clubul de dans Sportiv "Elite" din Focșani.

Juriul a fost format din Moca Rudolf - actor, prof. dr. Gheorghe Sarău - MECTS, Kóvári Roberta – Asociația Divers

În perioada 10 - 12 noiembrie 2011 la faza premergătoare națională al concursului de la Alexandria, județul Teleorman au participat echipa din județele: București, Dâmbovița, Dolj, Giurgiu, Gorj, Ialomița, Mehedinți, Olt, Teleorman iar concursul a avut loc la Școala cu cls. I-VIII "Mihai Viteazul" din Alexandria.

S-au calificat la faza națională finală de la Tîrgu Mureș echipele: “Ile Amala” - Dâmbovița - locul I, “Formidabilii”-Mehedinți- locul II, ”Smârdioasa”- Teleorman- locul III.

Juriul a fost format din : Micuță Ion- artist, prof. dr. Gheorghe Sarău- MECTS, Kővári Roberta- Asociația Divers

În perioada 4 - 6 noiembrie 2011 la faza premergătoare națională al concursului de la Oradea, județul Bihor au participat echipa din județele: Arad, Bihor, Bistrița Năsăud, Caraș Severin, Cluj, Mureș, Timiș iar concursul a avut loc la Colegiul ” Mihai Eminescu” din Oradea.

S-au calificat la faza națională finală de la Tîrgu Mureș echipele: “Etniile din Banat” - Timiș-locul I, “Etero”- Mureș - locul II, ”Ambasadorii prieteniei”- Bihor- locul III.

Juriul a fost format din: Moca Rudolf- actor, Ile Erzsébet – ISJ Bihor, Kővári Roberta- Asociația Divers.

Asociația Divers în parteneriat cu Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului având sprijinul Departamentului pentru Relații Interetnice al Guvernului a organizat faza națională al concursului național pentru elevi ”Diversitatea – O Șansă în Plus pentru Viitor” ediția V.

Evenimentul a avut loc în Sala Mică a Palatului Culturii din Tîrgu Mureș în data de 17 decembrie 2011 la care au participat 9 echipe finaliste din țară care au prezentat prin proba creativ-artistică factorul liant al multilingvismului, tradițiilor și obiceiurilor din comunitățile multietnice.

Concursul Național pentru Elevi „Diversitatea - O Șansă în plus pentru viitor”, a fost o provocare adresată celor peste 1000 de elevi participanți din toată țara care au fost rugați să formeze echipe de câte 5 elevi care trebuie să fie formate din fete și băieți și cel puțin un membru al echipei să aparțină unei alte etnii decât cea majoritară. Concurenții au parcurs o probă teoretică cu întrebări tip grilă din domeniile educației civice și istoria, tradițiile și obiceiurile minorităților naționale, respectiv o probă creativ-artistică. Toate acestea urmărind promovarea contribuțiilor diferitelor culturi la patrimoniul și modul de viață din România precum și validarea dialogului intercultural ca factor esențial pentru dezvoltarea viitoare a societății multiculturale românești și europene, societate în care cunoașterea celuilalt, de lângă noi, poate fi o resursă semnificativă pentru fiecare individ, dar și o bogăție prin care o comunitate dobândește o identitate mai puternică. Pregătirea pentru concurs în echipe aduce ca un rezultat adițional învățarea mecanismelor lucrului în echipă, dezvoltarea aptitudinilor de comunicare interpersonale și al unui climat de încredere favorabil obținerii de rezultate. Toate acestea pregătind o generație nouă care prin înțelegerea diversității se pregătește inclusiv de a face față provocărilor viitoare care o așteaptă la părăsirea școlii.

La deschiderea concursului a participat în calitate de gazdă domnul viceprimar Claudiu Maior. Juriul a fost format din domnul profesor dr. Sarău Gheorghe – MECTS, doamna György Somai Gyöngyvér - DRI și doamna Kővári Roberta – Asociația Divers care au evaluat prezentarea diversității și care au fost asistați de către actorul Moca Rudolf și vilonistul Moldovan Alex în materie de evaluare a prestației culturale.

Acest concurs dorește să promoveze cunoașterea și acceptarea diversității și implicit să inițieze o mișcare în acest sens în fiecare comunitate locală. Finaliștii concursului sunt de fapt ambasadorii de succes a diversității propriilor comunități.

BUGETUL ANULUI 2011

VENITURI	estimat	realizat
A. VENITURI din activitatea non profit	1,004,000	1,009,664
Venituri din servicii prestate	19,000	20,620
Proiecte/Programe	975,000	978,827
Donatii&Sponsorizari	10,000	10,217
VENITURI	1,004,000	1,009,664
CHELTUIELI		
B. RESURSE UMANE:	693,000	691,712
C. CHELTUIELI CURENTE DE FUNCTIONARE:	190,000	189,059
D. CHELTUIELI ADMINISTRATIVE:	120,000	126,380
CHELTUIELI	1,003,000	1,007,151